

Зашто енглески, када може руски?

Пише: Ђорђе Милошевић
четвртак, 24 јануар 2013 21:30

Познати руски политичар Владимир Жириновски започео је још један рат: овог пута за чистоту руског језика, односно његово „чишћење” од, како он каже, американизама. Затрпали су нас и дојадили са американизмима, каже Жириновски. Због тога је одлучио да предложи закон којим би се забранила употреба страних речи, пре свега енглеских (Жириновски употребљава реч амерички) ако постоје аналогне руске речи. Борићемо се да се донесе закон који би садржавао списак страних речи које су сада у употреби а за које постоје аналогни руски изрази. Тај списак ће се налазити на столу сваког новинара, сваког ТВ водитеља и уредника. Законски пројекат већ је готов и њега сада „чешљају” правни експерти. Као казна за прекршај закона, предлаже се новчана казна или чак отпуштање са посла.

Жириновски каже да је у неким земљама таква пракса већ спроведена. Навео је Турску где је, према његовој тврдњи, турски језик очишћен од арабизама, персијских и француских изрази.

Заменик председника Комитета за информације Доњег дома парламента Вадим Дењгин, који је члан Либерално- демократске партије на чијем је челу Жириновски, каже да је ситуација за доношење таквог закона одавно сазрела. У употреби је огроман број

Зашто енглески, када може руски?

Пише: Ђорђе Милошевић
четвртак, 24 јануар 2013 21:30

американизама који утичу на руски језик иако многи људи не знају лексичко значење појединих израза. Шта је то „кејтеринг“, зар се тај појам не може изразити руском речи? Одомаћио се израз „сингл“ или „трэк“ уместо „песня“, употребљава се реч „гаджет“ уместо „техническое устройство“. Зашто кажемо „бизнес ланч“ а не „деловой обед“, „дилер“ а не „посредник“ или „перформанс“ а не „представление“?

Депутат „Јединствене Русије“ Борис Резник каже да је руски језик велика ствар и да се за његову чистоту треба борити, али не забранама и казним мерама. Ми често идемо најлакшим путем: не дозволити, не допуштати, уместо да васпитавамо и негујемо нормалну руску реч.

Директор Института лингвистике, професор Максим Кронхауз сматра да је, с једне стране, овакав закон потребан, али са друге није сасвим јасна његова примена. Као што је познато, закон није шала и није много пријатна ствар, може да изазове подозрење. Можда би ипак било боље не доносити га.

Списатељица Александра Марињина каже да треба немилосрдно избацивати из употребе стране речи ако за њих постоји адекватни руски израз. Њихова употреба је оправдана само ако у руском језику нема адекватних израза. Али наши људи који стално употребљавају стране изразе, посебно енглеске, по свој прилици болују од некаквог комплекса ниже вредности и желе да се дистанцирају или да се представе значајним:

Зашто енглески, када може руски?

Пише: Ђорђе Милошевић
четвртак, 24 јануар 2013 21:30

нисмо бадава учили енглески.

Нацрт закона изазвао је реакција у новинарским круговима и јавности. Судећи по тим реакцијама, у новинарским круговима има и присталица, али и жестоких противника предлога. Посебно је на негодовање наишао предлог о кажњавању, па и отпуштању са посла оних који се огреше о закон. То су глупости, каже се у појединим новинарским круговима, а господин Жириновски још једном настоји да се прикаже као велики Рус и поштовалац руске културе традиције. Чисто пропагандни трик срачунат на јачање популарности. Шта, зар треба да гледамо у списак са „забрањеним изразима” приликом писања текстова? А како да се понашају ТВ водитељи који уживо воде емисије?

Јавност је такође подељена, иако неких већих одјека нема, што је и разумљиво јер се ради о пројекту који је сада на „чешљању” код правника. Поједини грађани сматрају да се ради о замајавању и беспотребном исцрпљивању у ситуацији када у земљи има много озбиљнијих проблема. Други пак кажу да руски језик садржи огроман број туђица. У том случају половину израза из нашег речника треба избацити, написао је један читалац.

Поједини грађани гледају на овај пројекат из другог угла, а могуће је да и господин Жириновски има у виду управо тај други угао. Не ради се, наиме, само о чишћењу језика, већ о настојању да се сузбије или ограничи страни утицај на руско друштво, његову традицију, културу и самобитност. Морамо спречити „американизацију Русије”, кажу у појединим културним, али и не само културним круговима. Немамо ништа против позитивних и корисних утицаја са оне стране Атлантика и Западне Европе, али нећемо и не можемо копирати све што оданде долази, и оно добро и оно лоше, што се коси са нашом културом и традицијом.

Зашто енглески, када може руски?

Пише: Ђорђе Милошевић
четвртак, 24 јануар 2013 21:30

Неко време после распада Совјетског Савеза и „демократских промена”, у Русији је било престижно копирати све што долази из Америке и са Запада. Многи Руси желели су да буду Американци па су испадали смешни и пред другима и пред самим собом. У канцеларијама, „нови Руси” су стављали ноге на сто, жвакали су гуму и тамо где то није пристојно ни на Западу, возили бесне аутомобиле са избаченом руком кроз прозор и цигаретом у зубима. Такве призоре сам имао прилике лично да гледам. Понашали су се онако како им је деценијама било забрањено. Данас, то више није тако упадљиво, што не значи да је „американизација” руског друштва пала у потпуни заборав.

Владимир Жириновски, који себе сматра ватреним руским патриотом и националистом (иако је по оцу Јевреј а по мајци Рус), предлагањем оваквог закона покушава да руски језик „очисти од смећа и страних речи”. У руској јавности, политичким круговима и у западним земљама, познат је као велики политички противник Вашингтона. Врло често не бира речи критике и налази се на списку оних руских политичара којима САД и неке друге западне земље не дозвољавају улазак. Да ли ће у тој намери успети и да ли ће правни експерти дати сагласност, остаје да се види. Није мало оних који сумњају да ће нацрт закона у предложеном облику добити зелено светло.